

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

อมรรัตน์ สินเจริญ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคูณลักษณะภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการ สร้างและประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) สร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) ประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) คุณลักษณะภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษา 7 ด้าน คือ 1) ความรักอันบริสุทธิ์ 2) ความถ่อมตน 3) การให้คุณค่าแก่ผู้อื่น 4) การมีวิสัยทัศน์ 5) ความไว้วางใจ 6) การบริการ และ 7) การให้อำนาจ (2) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 คุณลักษณะภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ควรเสริมสร้าง ส่วนที่ 2 แนวคิด หลักการกำกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมการเพื่อการพัฒนา เป็นการยกร่างหลักสูตร และจัดทำคู่มือฝึกอบรม 2) การประเมินก่อนการพัฒนา 3) การดำเนินการพัฒนา และ 4) การประเมินหลังการพัฒนา และส่วนที่ 4 การนำรูปแบบไปใช้ ผลการร่างหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า องค์กรประกอบของหลักสูตรทุกข้อ มีค่ามัธยฐาน ระหว่าง 4.0-5.0 และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 0.00 (3) การประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า การนำรูปแบบไปใช้และการบรรลุเป้าหมายมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.84$, S.D. = 0.34) และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.43) ผลการประเมินคู่มือฝึกอบรม พบว่า รูปเล่ม เนื้อหาสาระ และกิจกรรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.45, $\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.42, $\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.39 ตามลำดับ) สรุปผลการฝึกอบรม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติต่อความเป็นผู้นำแบบผู้ให้บริการหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจในการดำเนินการฝึกอบรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.00) พฤติกรรมตามคุณลักษณะภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการ หลังการอบรม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.48) ความพึงพอใจของผู้ได้บังคับบัญชาของผู้บริหารที่เข้ารับการอบรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = 0.49)

คำสำคัญ: รูปแบบการพัฒนา, ภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการ, ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์
โทร. 08-1911-3987 อีเมล: amorn65@gmail.com

A Model of Servant Leadership Development for Basic Education School Administrators

Amornvadee Sincharoen^{*}

Abstract

The purpose of this research is to study servant leadership characteristics aiming to construct and evaluate the servant leadership model for basic education school administrators. The research comprises 3 steps: 1) studying the servant leadership characteristics for basic education school administrators; 2) constructing the servant leadership development model; and 3) evaluating the servant leadership development model. The statistical tools for data analysis are percentage, mean, standard deviation, median, interquartile range and *t*-test.

The results of the study reveal that; (1) the servant leadership characteristics of basic education school administrators are agape, humility, altruism, vision, trust, service and empowerment. (2) The servant leadership development model for basic education school administrators is comprised of 4 parts: Part 1 is the servant leadership characteristics needed to be developed; Part 2 is the principles and concepts of the servant leadership development model; Part 3 is the process of the servant leadership development model comprising four phases: 1) preparation for development; draft training course and preparation of training manuals. 2) pre-training evaluation before developing 3) treatment 4) post-training evaluation and Part 4 is the application of the model. The training course outline by experts; all elements of the training course have median between 4.0-5.0, interquartile as 0.00 (3) The experts' evaluation reveals that the application and goal achievement are appropriate at a high level ($\bar{x} = 3.84$, S.D. = 0.34). The feasibility of the model is also suitable at a high level ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.43). The experts' evaluation training manuals reveals that description, content and activity are appropriate at a high level ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.45, $\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.42, $\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.39). Knowledge and understanding, including positive attitudes towards the servant leadership after the training of the basic education school administrators are significantly higher than before the training at the .05 level. The administrators are satisfaction in the training at the highest level ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.00). Overview, the servant leadership characteristics of the administrators has been at the highest level ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.48). The subordinates are satisfaction at high level ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = 0.49).

Keywords: development model, servant leadership, basic education school administrators

^{*} Student, The Degree of Doctor of Philosophy Program in Management for Development, Rajabhat Rajanagarindra University
Tel. 08-1911-3987, E-mail: amorn65@gmail.com